

Wat draagt
biomassa bij
aan het realiseren
van duurzame
energie?

En welke
kansen liggen
hier voor U?

Een initiatief van het Ministerie van Landbouw,
Natuur en Voedselkwaliteit, het Bosschap en het
Platform Hout Nederland

Speciaal voor:

Eigenaren/beheerders van bos en natuurterreinen;
Bosaannemers en bos en natuurbedrijven;
Bestuurders, managers en R&D leiders van
houtverwerkende bedrijven, afvalverwerkende
bedrijven, energiebedrijven;
Bestuurders en ambtenaren van rijk, provincie,
gemeenten en waterschappen;
Bestuurders, adviseurs en onderzoekers van
kennisinstellingen.

www.minlnv.nl
www.boschap.nl

Informatie

Voor informatie over
het Biomassa Forum 2008
kunt u contact opnemen met:

Gé Peterink,
projectmanager
Biomassa Forum 2008

e-mail: info@peterink.nl
telefoon: 0478 584535
telefax: 0478 513132
www.minlnv.nl
www.boschap.nl

het
**Bio
massa
forum
2008**

uitnodiging

29 april 2008

9.30 - 16.30 uur

Landgoed Mariënwaerd
't Klooster 5 in Beesd

Platform voor
professionals
uit de bos-, natuur-,
landschaps- en houtwereld
die de mogelijkheden
van groene biomassa
voor duurzame energie
willen verkennen.

Wat zijn de ontwikkelingen met Biomassa?

De rijksoverheid heeft een werkprogramma *Nieuwe energie voor het klimaat* opgesteld van het project *Schoon en Zuinig*, dat beschrijft hoe Nederland in 2020 één van de meest efficiënte en schone energievoorzieningen van Europa zal hebben. Een belangrijk deel van de duurzame energie zal uit biomassa moeten komen.

Het ministerie van LNV, Het Bosschap en Het Platform Hout Nederland hebben daarom samen het initiatief genomen om zoveel mogelijk beschikbare binnenlandse biomassastromen uit bos, natuur en landschappelijke beplantingen, alsmede uit de verwerking van resthout en oud hout om te zetten in bio energie. Per jaar is er daarvoor in Nederland 1.108.000 ton hout, gras en riet beschikbaar. Met die hoeveelheid kan 32 Peta-Joules aan energie worden verkregen, de hoeveelheid die momenteel nodig is om 8% van de Nederlandse huishoudens van energie te voorzien. De uitdaging is om die materialen te oogsten en te verwerken tot duurzame energie. Dat gaat niet zomaar, daar zijn innovatieve ideeën voor nodig.

Graag willen wij met u deze ideeën verkennen. Ook willen we weten welke barrières nog bestaan om te kunnen komen tot een ideale situatie voor het gebruik van groene biomassa voor duurzame energie.

Programma van het Biomassa Forum

09.30 uur
Ontvangst en registratie

10.00 uur
Trends en ontwikkelingen

Vier inleidingen die duidelijk maken wat er in Nederland en Europa gaande is met biomassa

Sylvo Thijsen, voorzitter Raad van Bestuur van Grontmij:

Mogelijkheden voor de natuur-, bos- en landschapssector en de houtketen om het biomassapotentieel te vermarkten en voor producenten van duurzame energie om het als grondstof te benutten.

Peter Berg, director of knowledge McKinsey & Company in Zweden

De facts & figures en de ervaringen met betrekking tot benutting van biomassa in Europa op een rij.

Helmut Lamp, voorzitter van het Bundesverband BioEnergie in Duitsland:

De ervaringen en vorderingen met het benutten van het biomassapotentieel voor Duitsland in Europees perspectief geplaatst.

Gerda Verburg, minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

Het biomassapotentieel in Nederland in kaart gebracht. Afspraken over de betrokkenheid, inzet en samenwerking van alle actoren bij het uitvoeren van het werkprogramma "Nieuwe energie voor het klimaat: schoon en zuinig".

12.00 uur
Ontmoetingen met energieke initiatiefnemers

Op de Biomassamarkt ontmoet u mensen die – net als u zelf – geïnteresseerd zijn in en belang hebben bij het benutten van het biomassapotentieel in Nederland. Het is uw kans om door te praten over de inhoud van de presentaties, kennis te maken met andere deelnemers en – in een informele sfeer – mogelijkheden van samenwerking te verkennen. Ondertussen geniet u van **de lunch** die u wordt aangeboden door *de initiatiefnemers van het Biomassa Forum: het ministerie van LNV, het Bosschap en het Platform Hout in Nederland.*

13.30 uur
De weg naar praktijkresultaten

In vier workshops identificeren we de kritische succesfactoren voor succesvolle oogst en benutting van het biomassapotentieel. Praktijksituaties dienen daarbij als inspiratiebron:

Het aanbod. De vindplaatsen van de grondstof.

Wie heeft er belangstelling voor mijn hout, gras, riet en resthout?

Adrie van der Werf, projectleider ontwikkeling waterpark landgoed Lankheet schetst hoe in de regio Haaksbergen/Berkelland de mogelijkheden worden uitgewerkt om het beschikbare hout, riet, gras en resthout aan te bieden voor de productie van duurzame energie. We verkennen welke ecologische, juridische, logistieke, organisatorische en financiële uitdagingen daarbij ontstaan.

De logistiek. De praktijk tussen bos en centrale.

Hoe kan ik het biomassapotentieel verzamelen, vervoeren en just in time leveren?

Toon Beeks directeur Biomassa Stroomlijn maakt duidelijk wat er komt kijken om hout, gras, riet en resthout verantwoord te verzamelen, te verwerken en te vervoeren.

De ketensamenwerking. Een vraaggestuurde en marktgerichte biomassaketten. *Hoe kom ik tot een resultaat-gerichte samenwerking in de biomassaketten?*

Frans Postma, voorzitter van de Agrarische natuurvereniging

Alde Delte maakt u deelgenoot van zijn ervaringen met samenwerking en afstemming met meerdere partijen op het terrein van het benutten van het biomassapotentieel en de productie van duurzame energie in het project Biomassa Installatie Beesterzwaag.

De toepassing. De productie van energie.

Welke technologieën kunnen hout, riet, gras en resthout omzetten in duurzame energie?

Rob Remmers project director Evelop, informeert u over de stand van zaken van de techniek en de te verwachten ontwikkelingen en mogelijkheden.

15.30 uur
Afspraken: van potentieel aanbod naar geleverde duurzame energie

We besluiten het Biomassa Forum met het verzamelen en vastleggen van actiepunten om te komen van **potentieel aanbod naar geleverde duurzame energie**

Dagvoorzitter: Kees Mijnten